

Op 22-8-2011 heeft ondergetekende een advies selectiebesluit opgesteld o.b.v. de conceptrapportage van het archeologisch onderzoek Steurgat. Inmiddels is het definitieve rapport verschenen en is het reedsgegeven advies selectiebesluit heroverwogen.

Het advies aan de gemeente Werkendam blijft zoals het is, nl. om aan te sluiten bij het advies van Oranjewoud. Namelijk om de door het karterend booronderzoek, onderzochte delen van het plangebied een lage verwachting toe te kennen voor wat betreft archeologie. Delen van het tracé die op basis van het bureauonderzoek, verkennend- en karterend onderzoek een lage verwachting hebben gekregen behoeven geen archeologisch vervolgonderzoek en kunnen tot 20 m binnendijs worden vrijgegeven wat betreft het aspect archeologie. Let wel: als men tijdens bouw- of andere werkzaamheden ondanks vooronderzoek toch op archeologische resten stuit, dan moet dit volgens artikel 53 van de Monumentenwet zo spoedig mogelijk melden bij de Minister van OC&W.

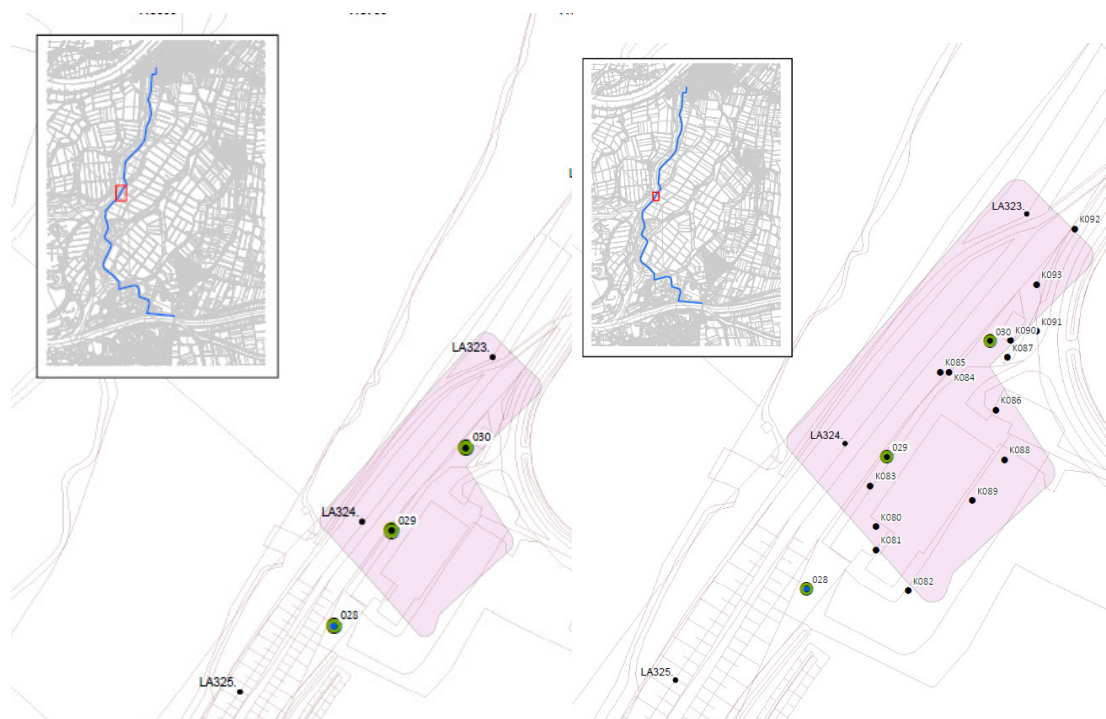
Vrijgave tot 20 m binnendijs geldt niet voor locatie B; Met betrekking tot Locatie B moet gemeld worden dat het karterende booronderzoek niet volledig uitgevoerd is kunnen worden; de tweede raai kon niet worden gezet vanwege het ontbreken van betredingstoestemming.. Dit betekent dat voor de locatie in elk geval de afwezigheid van een vindplaats niet met voldoende zekerheid is vastgesteld en dat, wanneer de huidige plannen gehandhaafd blijven, het karterende booronderzoek voor deze locatie nog moet worden afgerond. Vrijgave van Locatie B is dus vooralsnog niet aan de orde.

En die delen die middels verkennend booronderzoek zijn onderzocht maar waar nog geen direct voornemen bestaat om bodemingrepen uit te laten voeren. Hier zijn echter ook zones aanwezig waaraan een hoge archeologische verwachting is toegekend. Mochten in de toekomst hier toch grondwerkzaamheden worden uitgevoerd, dienen deze voorafgegaan te worden door een karterend booronderzoek.

Blijkbaar is na de opstelling van de conceptrapportage op 14 september nog een aanvullend booronderzoek geweerst ter plaatse van locatie D. Hiervan wordt melding gemaakt in de samenvatting, paragraaf 4.2 en 5.2. Het is echter op de belangrijkste plaats, paragraaf 3.3.1 Bodemopbouw, niet behandeld. In 3.4.1 wordt het resultaat van de boringen ook niet behandeld met de onderzoeksvraag en het antwoord: *Zijn er ook aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een verdrongen nederzetting, of een voorganger van de huidige Suzannahoeve? Bij de boringen binnen locatie D (Suzannahoeve) zijn geen archeologische indicatoren of resten aangetroffen die wijzen op een voorganger van de huidige boerderij. In alle drie de boringen is de bodem tot meer dan 1,5 m verstoord, waarbij een boring vroegtijdig moest worden gestaakt vanwege de aanwezigheid van een drain of een leiding.*

Dit antwoord sluit niet aan op het resultaat van het aanvullende booronderzoek en dient in het rapport nog aangepast te worden. De conclusie hiervan is namelijk dat ter plaatse van de Suzannahoeve (Locatie D) niet kan worden uitgesloten dat resten van een of meer voorgangers nog in de ondergrond aanwezig zijn. De dijk zal hier slechts over een relatief smal deel (vanwege aanwezigheid huidige bebouwing) van 3 tot 5 m breed binnendijs worden verbreed. **Oranjewoud adviseert deze deellocatie tot 50 cm -mv vrij te geven en alleen bij (eventuele) diepere verstoringen hier aanvullende (waardierend) veldonderzoek te verrichten.** Oranjewoud merkt op dat de huidige plannen ook niet voorzien in een diepere verstoring. Wij adviseren de gemeente Werkendam aanvullend op het advies van 22-8-2012 hiermee in te stemmen, maar wel duidelijker en op de juiste plaatsen in het rapport op te laten nemen dat het aanvullende onderzoek is uitgevoerd.

Aanvullend advies Steurgat
Gemeente Werkendam

Links de boringen die in eerste instantie zijn gezet en rechts zijn naast de groene boringen de aanvullende boringen te zien.

Etten-Leur, 1 februari 2012

Leonie Weterings-Korthorst

Senior regioarcheoloog en contactpersoon